Warszawa, dnia 08 lutego 2021

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Znak sprawy:PRR.pz.071.2.5.2021

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 stycznia br. znak KRIR/KK/72/21 dotyczące Stanowiska Walnego Zgromadzenia Mazowieckiej Izby Rolniczej w sprawie sytuacji na rynku wieprzowiny i podjęcia działań dla rolników w związku z COVID-19 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje poniższe informacje.

Stosownie do Komunikatu Komisji Europejskiej *Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* (Dz. Urz. UE C 91 str. 1, z późn. zm.) pomoc państwa może być kierowana do podmiotów prowadzących produkcję rolniczą mających problemy z utrzymaniem płynności i dostępem do finansowania prowadzonej działalności w związku z nagłym niedoborem środków w czasie epidemii COVID-19, tak aby podmioty te mogły poradzić sobie z bieżącą sytuacją.

Mając powyższe na uwadze w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2020 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz.U. z 2020 r. poz. 2164) dla producentów świń, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19 przewidziana została pomoc finansowa. Wnioski o przyznanie tej pomocy rolnicy mogli składać do dnia 20.12.2020 r.

Powyższa pomoc mogła być kumulowana z pomocą udzielaną z tytułu prowadzenia również innych niż produkcja świń kierunków produkcji rolnej na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19" w ramach działania „Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem

związanym z COVID-19" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. poz. 1467), przy czym łączna kwota pomocy nie mogła przekroczyć równowartości w złotych kwoty 7 000 euro.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. *w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz. U z 2015 r. poz.187 z późn. zm.) producenci rolni, prowadzących chów lub hodowlę świń na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń lub na obszarze objętym częścią II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/ mogli ubiegać się o pomoc na wyrównanie kwoty dochodu uzyskanej ze sprzedaży świń w poszczególnych kwartałach od IV kwartału 2019 r. do III kwartału 2020 r., w porównaniu do średniego dochodu uzyskiwanego z produkcji świń w analogicznym okresie w trzech ostatnich latach lub trzech latach z okresu pięcioletniego, po odjęciu roku z najwyższymi i najniższymi dochodami.

W dniu 16 listopada 2020 r. na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawnioskował o uruchomienie przez Komisję Europejską mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz pomocy finansowej dla producentów świń.

W dniu 27 listopada 2020 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował do Komisarza ds. Rolnictwa Pana Janusza Wojciechowskiego pismo dotyczące rozwoju sytuacji na rynku wieprzowiny oraz ponownie zawnioskował o pilne uruchomienie interwencji rynkowej. W odpowiedzi Komisarz podtrzymał argumenty KE co do mechanizmu przechowywania wieprzowiny oraz wskazał na możliwość pomocy w formule de minimis albo notyfikowanej pomocy państwa. Komisarz podkreślił, że obecne ograniczenia związane z COVID-19 powodują zmniejszenie przepustowości wielu rzeźni. Ponadto ograniczenia przywozowe w niektórych państwach trzecich zmniejszają możliwości zbytu przechowywanego mięsa na rynkach eksportowych. W związku z tym zamrożona wieprzowina wprowadzana byłaby na rynek UE po zakończeniu okresu przechowywania, wywierając presję na ceny i opóźniając ożywienie sektora. Taki środek nie miałby pożądanego efektu stabilizującego rynek.

Podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 25 stycznia br. Polska znalazła się w gronie państw, które wezwały Komisję Europejską do wprowadzenia niezbędnych środków na szczeblu UE, aby wesprzeć sektor wieprzowiny oraz do przedstawienia szczegółowej analizy obecnej sytuacji w tym sektorze i możliwych scenariuszy przyszłego rozwoju.

KE zwróciła uwagę, że przed pandemią COVID-19 sektor wieprzowiny był w bardzo dobrej sytuacji, m.in. z uwagi na rynek chiński, a obecnie ceny są niskie, choć od kilku tygodni stabilne. Komisja przypomniała o ograniczonych możliwościach ubojowych i pełnych chłodniach, w związku z problemami z eksportem mięsa z Niemiec do Chin z uwagi na ASF. Wskazała jednocześnie, że dotąd jej stanowisko wobec uruchamiania pomocy, zwłaszcza dopłat do prywatnego przechowywania, było negatywne. Po wnioskach ministrów ponownie je przenalizuje.

Uprzejmie informuję, że w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przewidziane zostały środki na wsparcie rozwoju lokalnego przetwórstwa, produkcji żywności i jej sprzedaży. W ramach poddziałania 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój" możliwość dofinansowania inwestycji dotyczy podmiotów gospodarczych prowadzących działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP) lub wykonujących działalność w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych. Pomoc jest udzielana w formie refundacji części (maksymalnie 50%) poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji. Koszty kwalifikowalne dotyczą szerokiego zakresu wydatków niezbędnych do rozpoczęcia i rozwoju działalności przetwórczej – począwszy od kosztów inwestycji budowlanych i wyposażenia pomieszczeń, po zakup maszyn, oprogramowania i urządzeń do prowadzenia wydajnej i zgodnej ze standardami działalności. Maksymalna wysokość pomocy, która może zostać przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi MŚP wynosi 10 000 000 zł, a w przypadku związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów wynosi 15 000 000 zł.

Poza wsparciem dla podmiotów gospodarczych (MŚP) działających w sektorze przetwórstwa rolno-spożywczego, w ramach poddziałania 4.2 wspierana jest również działalność rolników w zakresie rozpoczynania lub prowadzenia działalności, obejmującej przetwarzanie i zbywanie przetworzonych produktów rolnych pochodzących w przeważającej części z własnego gospodarstwa, w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) oraz rozpoczynania działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych o mniejszej skali. Powyższe wsparcie obejmuje marketing i sprzedaż konsumentowi końcowemu żywności wytwarzanej m.in. z wykorzystaniem mięsa i jego wyrobów w ramach rolniczego handlu detalicznego, w tym również zbywanie produktów pochodzących z rzeźni rolniczych o małej zdolności produkcyjnej położonych na terenie gospodarstw. W ramach naborów z preferencją dla RHD i małego przetwórstwa może być wspierana modernizacja lub przebudowa oraz zakup wyposażenia do pomieszczeń w celu ich przystosowania do prowadzenia przetwórstwa żywności we własnym gospodarstwie, w tym również działalności ubojowej w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej.

Maksymalna wysokość pomocy, która może zostać przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi w zakresie RHD wynosi 100 000 zł, a w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej - 500 000 zł. Pomoc jest udzielana w formie refundacji części (maksymalnie 50%) poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, dotyczących szerokiego zakresu wydatków niezbędnych do rozpoczęcia i rozwoju działalności przetwórczej we własnym gospodarstwie.

Na obecnym etapie prac dostosowawczych nad kształtem PROW w tzw. okresie przejściowym WPR, tj. w latach 2021-2022, planowane jest zwiększenie kwoty wsparcia w ramach naborów dla małego przetwórstwa (RHD i rozpoczynanie działalności gospodarczej przez rolnika). Propozycję zmiany w powyższym zakresie przekazano pod obrady Komitetu Monitorującego PROW 2014-2020.

W celu ułatwienia sprzedaży produktów rolnych, na podstawie ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2255), od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. nie będzie pobierana opłata targowa. Z tytułu niepobierania opłaty jednostkom samorządu terytorialnego przysługuje rekompensata ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Na podstawie *Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C 91/1, z późn. zm.)* zostały wdrożone następujące programy pomocy dla producentów rolnych na utrzymanie płynności finansowej gospodarstw rolnych w związku z ograniczeniami na rynkach rolnych spowodowanych epidemią COVID-19:

1) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dostępne są kredyty obrotowe na finansowanie bieżącej działalności rolniczej z dopłatami do oprocentowania i z gwarancją ich spłaty.

Kredyty są udzielane przez banki współpracujące z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Ze środków Funduszu Gwarancji Rolnych (utworzonego ze środków PROW 2014-2020) są stosowane przez 12 miesięcy dopłaty do oprocentowania kredytów obrotowych w wysokości 2% w skali roku oraz może zostać udzielona gwarancja ich spłaty na okres:

- 39 miesięcy (okres spłaty kredytu 36 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu odnawialnego,
- 51 miesięcy (okres spłaty kredytu 48 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu nieodnawialnego.

Powyższe kredyty są udzielane do dnia 30 czerwca 2021 r.;

2) na podstawie ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw stosowane są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych między innymi podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń COVID-19.

Stosownie do przepisów ww. ustawy kredyty obrotowe odnawialne lub nieodnawialne z dopłatami do oprocentowania są udzielane na warunkach komercyjnych, natomiast z Funduszu Dopłat do Oprocentowania są realizowane dopłaty do oprocentowania w wysokości:

- 2% w przypadku mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców,
- 1% w przypadku dużych przedsiębiorców.

Dopłaty są stosowane przez 12 miesięcy do umów kredytowych zawartych w okresie określonym w umowach o współpracy Banku Gospodarstwa Krajowego z bankami kredytującymi.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ryszard Bartosik

Sekretarz Stanu